

« نماز »
تعظیمی که عظمت می آورد

تألیف : حسن افشار



انتشارات زا فرو

۱۳۹۵

سرشناسه: افشار، حسن، ۱۳۲۶-

عنوان و نام پدیدآور: نماز،

تعظیمی که عظمت می آورد/

تألیف حسن افشار.

مشخصات نشر: ایلام: زاگرو، ۱۳۹۵

مشخصات ظاهری: ۹۲ ص.

شابک: ۹-۱۱-۸۲۳۸-۶۰۰-۹۷۸-۹۲۰۰۰ ریال

وضعیت فهرست نویسی: فیبا

یادداشت: کتابنامه

موضوع: نماز

موضوع: Salat

موضوع: نماز - احادیث

موضوع: Salat -- Hadith

رده بندی کتبی: ۱۲۱۵ الف ۷/ BP۱۸۶

رده بندی دهی: ۲۹۷/۳۵۳

شماره کتابشناسی ملی: ۴۴۱۶۶۰



ایلام: خ اشرفی اصفهانی، کوچه سوم، پلاک ۱۷

نماز، تعظیمی که عظمت می آورد

تألیف: حسن افشار.

چاپ اول: ۱۳۹۵

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

طرح جلد: معصومه صفایی نیا

چاپ و لیتوگرافی

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
مقدمه‌ی ناشر.....	۹
پیشگفتار.....	۱۰
فصل اول.....	۱۵
کلیات.....	۱۵
فصل دوم.....	۲۳
نمذ، برای ما چه کار می کند؟.....	۲۳
نماز، بهترین وسیله برای اجرای دستور خداوند است :.....	۲۴
نماز، اجازه ی گفتگو با خداوند است :.....	۲۶
نماز، نور چشم پیامبر است :.....	۲۶
نماز، داروی همه ی دردها است :.....	۲۷
نماز، معراج مؤمن است :.....	۲۸
نماز، به انسان آرامش و اطمینان قلب می دهد :.....	۲۸
نماز، باعث سلامتی روح و روان می شود :.....	۲۹
نماز، مایه خوشبختی انسان است :.....	۳۰
نماز، مایه جدائی از مخلوق و پیوستن به خالق است :.....	۳۱
نماز، نوعی ورزش است :.....	۳۱
نماز، یعنی توجه و نگاه امتی بزرگ از یک دریچه :.....	۳۲
نماز، یعنی یادآوری نعمت های خداوند :.....	۳۲
نماز، اعتماد جامعه را به انسان زیاد می کند :.....	۳۳
نماز، وسیله ی دیدار دوستان و اهالی یک محل با یکدیگر است :.....	۳۳
نماز، موجب استجاب دعا می شود :.....	۳۴
نماز، از پرخاشگری جوانان جلوگیری می کند :.....	۳۴

- نماز ، به طالبان علم و معرفت انگیزه می دهد : ۳۵
- نماز، انسان را از سرکشی و طغیان باز می دارد : ۳۵
- نماز فقرا ، هشداری برای اغنیا است : ۳۶
- نماز ، عفت زن را نگاه می دارد : ۳۶
- نماز ، موجب اعتماد بین زوج ها و اعضای خانواده می شود : ۳۷
- نماز ، به انسان شهامت می بخشد : ۳۸
- نماز ، انسان را از گرداب مادیات رها می سازد : ۳۸
- نماز ، پدری از نعمت های خداوند است : ۳۹
- نماز ، باعث نظم ، انضباط و زندگی می شود : ۴۰
- نماز ، باعث خشنودی خدا می شود : ۴۱
- نماز ، باعث احترام دیگران می شود : ۴۲
- نماز ، مایه سلامتی و شادابی جسم است : ۴۲
- نماز ، تأمل در فلسفه زندگی است : ۴۳
- نماز ، از غرور و تکبر انسانها می کاهد : ۴۴
- نماز ، فرهنگ بهداشت را توسعه می دهد : ۴۴
- نماز ، مایه خیر و برکت است : ۴۵
- نماز ، موجب اصلاح جامعه می شود : ۴۵
- نماز ، فرهنگ همکاری با دیگران را رواج می دهد : ۴۶
- نماز ، زمینه اعتماد بین اعضای خانواده را تقویت می کند : ۴۷
- نماز ، بهترین همدم برای اولین شب قبر است : ۴۷
- نماز ، از اشاعه ی فساد در جامعه جلوگیری می کند : ۴۸
- نماز ، در تربیت فرزندان مؤثر است : ۴۹
- نماز ، تعظیمی که عظمت می آورد : ۵۰
- نماز ، سبب دوستی با فرشتگان می شود : ۵۱
- نماز ، مایه ی برکت و فراوانی در روزی می شود : ۵۱

- نماز، توشه ی آخرت است : ۵۲
- نماز، شفیع روز قیامت است : ۵۳
- نماز، موجب قبولی طاعات و آمرزش گناهان می شود : ۵۴
- نماز، فصل الخطاب همه عبادات است : ۵۵
- فصل سوم** ۶۳
- ما، برای نماز چه کار کنیم ؟** ۶۳
- نماز، باید آگاهانه و از روی معرفت باشد : ۶۴
- نماز، باید خالص و به قصد تقرب باشد : ۶۵
- نمازگزار، باید خصائل نیکو را در خود تقویت کند : ۶۵
- نماز، باید برای خدا و برای شکرگزاری از نعمت هایش باشد : ۶۶
- نمازگزار، خدا را عبادت و تعلق را خدمت می کند : ۶۶
- نمازگزار، باید از نمازش حافظ کند : ۶۷
- نمازگزار، باید همیشه بیاد خدا باشد : ۶۷
- سرعت بخشیدن برای رفتن به محل اقامه نماز : ۶۸
- انجام واجبات و ترک محرمات : ۶۸
- خواندن نماز با اذان و اقامه : ۶۹
- نماز، با طمأنینه و با احترام ادا شود : ۶۹
- دقت در انجام وضو : ۷۰
- نماز سر وقت : ۷۱
- پاکسازی محل نماز از ابزار و تصاویر غیر ضروری : ۷۲
- تدبیر در معانی و مفاهیم اجزای نماز : ۷۲
- حضور ذهن و قلب : ۷۳
- رعایت پوشش مناسب : ۷۴
- استفاده از جا نمازی (سجاده) مناسب : ۷۵
- آرام و شمرده خواندن نماز : ۷۵

- ۷۶..... نماز خواندن نباید باعث تحقیر دیگران شود :
- ۷۷..... شاداب خواندن نماز :
- ۷۸..... نماز ، باید با خشوع باشد :
- ۷۹..... عاشقانه خواندن نماز :
- ۸۰..... نماز را طوری بخوانید که انگار آخرین نماز شماست :
- ۸۰..... بجا آوردن نمازهای ادا نشده گذشته :
- ۸۱..... اهمیت دادن به نماز :
- ۸۲..... قبولی سایر عبادات منوط به قبولی نماز است :
- ۸۲..... خواندن نماز بدون ریاکاری :
- ۸۳..... بجا آوردن نماز با جماعت :
- ۸۴..... تقدّم نماز بر سایر کارها :
- ۸۵..... یادگیری مسایل مربوط به نماز :
- ۸۷..... داشتن آرامش در طول نماز :
- ۸۸..... گسترش فرهنگ نماز در جامعه :
- ۹۱..... دعا :
- ۹۲..... منابع :

مقدمه‌ی ناشر

نماز، تعظیمی که عظمت می آورد عنوان بسیار باارزش و پرمحتوای کتابی است که شخصیت فرهیخته و اهل قلم ایلامی جناب آقای حسن افشار، از مدیران بازنشسته‌ی استانداری استان ایلام آن را نگاشته است. ایشان به دلیل علاقه به حفظ فرهنگ اسلامی، کوشش نموده تا علاوه بر چاپ و انتشار چندین مقاله در نشریات کشور و مطالعه در عرصه فقه و حقوق اسلامی، یکی از با ارزش ترین گوهر های فقه اسلامی یعنی نماز را مورد مطالعه و پژوهش قرار دهد و آثار و برکات این فریضه‌ی واجب را با بیانی شیوا و با زبانی ساده اما پرمحتو در کتاب «آراتی زیبا اراپه نماید» او در مقدمه‌ی کتابش، نماز را شاه کلید همه قفل‌های دین معرفت معرفی کرده و نوشته است: بی او هیچ دری باز نمی شود و با او درهای رحمت الهی گشوده خواهد شد. نماز فصل الخطاب همه‌ی عبادات است. چرا که امام محمد باقر (ع) فرموده است: اگر نماز قبول شد همه‌ی اعمال، هم مورد قبول قرار می گیرد و اگر نماز مورد قبول واقع نشد، بقیه‌ی اعمال هم مقبول درگاه خداوند قرار نمی گیرد.

نویسنده، این اثر مذهبی را با دقت و ظرافت تمام و با بهره گیری از کلام زیبای قرآن کریم و آثار علماء و اندیشمندان اسلامی تدوین و تألیف نموده و آن را به جوانان و طالبانش عرضه داشته است. انشاءالله این کتاب گرانمایه مورد توجه خوانندگان عزیز قرار گرفته و به عنوان گامی در جهت معرفی فرهنگ غنی اسلامی قلمداد گردد. انتشارات زاگرو تلاش علمی و با ارزش این محقق ایلامی را ارج می نهد.

دکتر حبیب‌اله محمودیان

مدیر انتشارات زاگرو

پیشگفتار

بدون تردید، انسان هایی که بر گستره ی این زمین خاکی زندگی می کنند، از زوج گرانقدر به نام آدم و حوا پدید آمده اند و به مرور زمان به گروهها و دسته های مختلفی تقسیم شده و هر کدام به تناسب زمان و مکان، عقاید و مذاهبی را برای خود برگزیده اند. اگرچه این انسان ها با داشتن عقاید و آرای مختلف، جدای از همدیگر هستند ولی در یک چیز با هم مشترکند و آن اینکه همه ی آنها از یک گوهر پدید آمده اند. تنها امتیاز آنها بر یکدیگر میزان تقوای آنان است که حتی می تواند وسیله ای برای معراج و خیریه ادبی شود. **إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَىكُمْ** (سوره الحجرات آیه ۱۳). خداوند سبحان، بندگان خود را دوست دارد و به همین منظور نه تنها امکانات زندگی را در اختیارشان قرار داده است بلکه در هر مقطع زمانی به تناسب میزان آگاهی آنان، پیامبرانی را مأمور فرموده است تا با بیان حق و باطل و با بشارت و انداز، آن ها را آگاه کنند و با آموختن کتاب و حکمت، راههای دستیابی و استفاده از نعمت های بیکران الهی و همچنین راه نین به سعادت اخروی را پیش رویشان قرار دهند. عده ای از این پیامبران به عنوان پیامبر اولوالعزم به آمدن و دردن کتاب، حجت را بر امت خویش به اتمام رسانده اند و راههای رسیدن به سعادت دنیوی و اخروی را که نشأت گرفته از اراده خداوند بزرگ است به مردم نشان داده اند تا در آن تدبیر کنند و به رستگاری و سعادت دو جهان دست یابند.

آخرین پیامبر عظیم الشأن خداوند، حضرت محمد (ص) است که مأموریت یافت تا بشریت را نجات دهد. بشری که دچار گرسنگی و جهل و بی سواد و اختلاف طبقاتی بود، افتخار یافت تا در نفس گرمش جان گیرد و با استفاده از آیات نور، به

تکامل روح و کسب معارف عالی انسانی پردازد. این پیامبر گرانقدر، همچون پیامبران اولوالعزم و صاحب کتاب و شریعت با چراغ هدایتی به نام قرآن مجید و دینی با تضمین سعادت بشر، مأموریت یافت تا به عنوان رسول سعادت و آخرین فرستاده ی خداوند، بشر را از گمراهی و جهالت و یائسگی ذهنی برهاند و به شاهره سعادت رهنمون شود و نگاه بهاریش، سرمای زمستان را از تار و پود جامعه بزداید.

جالب توجه اینکه اینچنین پیامبری که رسول کرامت و سعادت است و قدر و منزلت رواقِ هم از گوشه کلاهش می شکند و اشاره انگشت با تدبیرش اعجاز شق القمر می کنند، طاق کسری از هیبت نگاهش از هم می گسلد، انسانی بوده است معمولی که در گروه درس نخونده های جامعه ی آنروز قرار دارد. همین انسان معمولی با اذن و اراده خداوند **قُلْ هُوَ الَّذِي يُعَلِّمُ الْوَقْءَ وَالْقَلَمَ** و به استاد آیه دو از سوره مبارکه (الجمعه) که می فرماید: **(هُوَ الَّذِي خَلَقَ فِي "مِثْنٍ رَّسُولًا مِنْهُمْ يَتْلُوا عَلَيْهِمْ آيَاتِهِ")** به رسالت منصوب می شود و با **فَرَسٍ** (خراب اسم **رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ**) از وادی بیسوادی رها می شود و به رفیع ترین قلّه علم و معارف عالم خلقت دست می یابد و نکته آموز همه مدرسین عالم می شود و با کتابی که عظمت قرآن به هدایت بشر می پردازد **(يُزَكِّيهِمْ وَيُعَلِّمُهُمُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ)** و نه تنها برای که فرشتگان نیز افتخار جرعه نوشی از اقیانوس بی انتهای دانشش را پیدا می کنند. پیامبری که در طرفه العینی، فاصله ی فرش تا عرش را می پیماید و به مرز کمتر از کتاب موسی، از خداوند قرار می گیرد^۱ و در ساحت مقدسش به زانوی ادب می نشیند **(أَوْفَرْنَا قَاشَءًا وَتَذِلَّ مَنْ تَشَاءُ)** (سوره ی آل عمران - آیه ۲۵). به! به! چه عزتی بالا! از عزت پیامبر که مشمول **(لَوْلَاكَ لَمَّا خَلَقْتُ الْآفَلَكَ)** می شود و خداوند پیوسته بر این

۱ اشاره است به: **وَ هُوَ بِالْأَفْئِ الْآ عَلِي، ثُمَّ نَفَا قَتَلِي فَكَانَ قَلْبُ قُوسَيْنِ أَوَّالِي**. سوره کریمه النجم
سوره ۹۷-۹۸

شاهکار خود درود و صلوات می فرستد. سعدی شیرازی نیز به این موضوع اشاره ای دارد و می فرماید:

رسد آدمی به جایی که بجز خدا نبیند بنگر تا چه حد است مقام آدمیت
آری او امر و نواهی و آیات نورانی قرآن که به فرموده ی خداوند در لوح محفوظ ثبت و ضبط شده است، با اراده و مشیت خداوند و به وسیله ی یکی از مقربترین فرشتگان یعنی حضرت جبرئیل امین بر قلب مبارک حضرتش جاری گشت تا در اختیار مکان قرار گیرد و زنگار تحریف و تزویر را از جامعه بزدايد.

نسیم دمی جانسه ز وزیدن گرفت و روح تشنه و سرکش همه ی انسانهای سرگردان، در چشمه ی معرب این پیک خداوندی سیراب شد. آری انسانهای گمشده در سراب گمراهی، به خود دریافتند که می توانند با چنگ زدن به این جبل متین، همچون سواری بر کشتی نوح به سوی ساحل نجات ره بسپارند و با چهره ای خندان در جنات عدن الهی مأوا گیرند. انسانی که اینچنین مورد توجه خداوند است و از نعمت و برکت چنین رسول بزرگوار، سزوار است باید پیوسته قدردان نعمت های بیکران خداوند باشد و پیوسته برای هر نعمتی شکری بجای آورد. **گوچه به قول سعدی شیرازی:**

از دست و زبان که برآید	کز عهده ی شکرش به درآید
بنده همان به که ز تقصیر خویش	عذر به درگاه خداي آورد
ورنه سزاوار خداوندیش	کس نتواند که بجا آورد

ولی نباید نومید شد بلکه باید پیوسته بر این باور بود که:

آب دریا را اگر نتوان کشید هم به قدر تشنگی باید چشید

به طور یقین یکی از بزرگترین و شریف ترین عبادات که در رأس همه این فرامین است و به عنوان ستون دین مورد توصیه اکید رسول گرامی اسلام و همه ائمه هدی سلام الله علیهم اجمعین و بزرگان و پیشوایان بزرگوار دین نیز هست، همانا اقامه ی

نماز است. نماز، باران رحمتی است که آتشیهای ناشی از گناهان را خاموش می کند و کویر دلها را به مزرعه ای سبز و زیبا تبدیل می سازد. نماز، وسیله ای است که به ما امکان می دهد تا بدون واسطه با خدای مهربان خود صحبت کنیم و دردهای بی درمان خود را از محضر او شفا بگیریم. نماز مشکل گشاست، نماز شاه کلید همه قفل های بسته است. بی او هیچ دری باز نمی شود و با او همه درهای رحمت الهی گشوده خواهد شد. نماز فصل الخطاب همه ی عبادات است. چرا که امام محمد باقر (ع) فرموده است: **إِنَّ أَوَّلَ مَا يُحَاسَبُ بِهِ الْعَبْدُ الصَّلَاةَ، فَإِنْ قُبِلَتْ قُبِلَ مَا سِوَاهَا، وَإِنْ رُدَّتْ رُدَّتْ مَا سِوَاهَا.**

اگر نماز قبول شود، همه ی اعمال هم مورد قبول قرار می گیرد و اگر نماز مورد قبول واقع نشد، بقیه اعمال هم مقبول درگاه خداوند قرار نمی گیرد.

این حدیث، حجت را بر همه ی انسانها و به ویژه مسلمانان جهان تمام کرده است. حالا که چنین است و چیزها را ترازوی نماز سنجیده می شود. حالا که انسان می تواند بر بال نماز سوار شود و عمری عاشقانه به عرش اعلا داشته باشد، پس چه بهتر که دست قبول بر دیده بگذاریم و برای هر چه بهتر این فریضه الهی را وجهه ی همت خویش قرار دهیم تا انشاءالله با جولو آن تمام کارهای خیرمان نیز مهر پذیرش بخورند و با کوله باری از نور، تاریکی های پشت سر بگذاریم و به دیدار خداوند بزرگ و خالصان و گروییان درگاهش نایل آوریم. جایی که در آنجا جز عبادت و تقوا هیچ چیز به دادمان نمی رسد (يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنٌ). (سوره مبارکه الشعراء - آیه ۸۸). گرچه در اهمیت و جایگاه نماز همین حدیث مدسی بسنده می کند ولی علاوه بر آن، محسنات و امتیازات فراوانی بر نماز گزار مترتب است که به پاره ای از آنها اشاره می شود.

این مجموعه در سه فصل با زبانی بسیار ساده تهیه و تدوین شده تا انشاءالله مورد استفاده ی همگان قرار گیرد.

در پایان بر خود لازم می دانم از همکاری صمیمانه برادر گرانقدر جناب آقای دکتر حبیب اله محمودیان مدیر نشر زاگرو که با سعه ی صدر در تهیه و تدوین مطالب کتاب مساعدت داشته اند تشکر نمایم.

احساس مسئولیت و تشویق دختر دلبندم خانم دکتر طاهره افشار را ارج نهاده و برای ایشان و همکاران عزیزم سرکار خانم معصومه صفایی نیا به خاطر طراحی جلد کتاب و سرکار خانم شیعی که در تایپ صفحاتی از مطالب مساعدت نموده اند موفقیت آرزو می کنم. تشنگ روز افزون این عزیزان را از خداوند سبحان خواستارم.

حسن افشار

ایلام - ۱۳۹۵